

04
11
19

شنبه

۱۳ آبان ۱۳۹۸
۶ ربیع الاول ۱۴۴۱
شماره ۲۶۶۱

یادداشت

کاوه کیانی

دارید با کتاب‌های درسی

چه کار می‌کنید؟!

چند شب پیش، فیلم تئاتر «مرد بالشی» را دیدم که کاری از محمد یقوی و آیدا کیخایی است، براساس نمایشنامه‌ای از مارتین مک‌دونا. پس از وقوع چند قتل، پلیس آقای کاتوریان را که در کنار کار اصلی اش داستان کوتاه هم می‌نویسد، دستگیر می‌کند، برای اینکه قتل‌های روی داده شباهت کاملی به قتل‌های داستان‌های او دارند. پس از بازجویی، سرانجام معلوم می‌شود که کاتوریان نقشی در قتل‌ها نداشته است، اما او بازم باید تاوان بدهد؛ زیرا «به یک معنا» خون همه آن مقتولان به گردن این نویسنده است. نمی‌دانم ماجرای جنایت خیابان «گاندی» را می‌دانید یا نه؟ سال ۷۵، پسر و دختری شانزده ساله که «شاهرخ» و «سمیه» نام داشتند، متأثر از فیلم «قاتلان بالفطره» و گونه‌های «هوی‌متال» و «رپ» در موسیقی، دست به جنایتی فجیع زدند که هنوز هم نقل محافل و مجالس است. اگر بخواهیم مثل آقای توپولسکی، کار آگاه نمایشنامه مک‌دونا، قضاوت کنیم، باید از الیور استون و کوئنتین تارانتینو وودی هارلسون و جولیت لوئیس، عوامل فیلم «قاتلان بالفطره» گرفته تا اعضای گروه «بلک‌سبث» و سیاه‌پوستان ساکن محله «برانکس» نیویورک، یعنی پیش‌گامان «هوی‌متال» و «رپ» را برای آن ماجرا محاکمه کنیم، البته اگر دستمان به ایشان برسد! اما ما از این کار عاجزیم و بنابراین مجبوریم به اقدامات دیگر و گاه بی‌فایده بسنده کنیم.

آقای توپولسکی «مرد بالشی» نماینده کسانی است که درک درستی از نسبت هنر با واقعیت ندارند و از این‌رو راه مواجهه با هنرمند و اثر هنری را نمی‌دانند. آن‌ها مثلاً با اثر ادبی که محصول زبان است و در معرض سوء تعبیرهای بی‌شمار، طوری برخورد می‌کنند که گویی زینت‌شناسی دربار «تکامل» است و گزارش ذوق از یک پدیده عینی (بماند که حتی یک متن زیست‌شناختی هم «یک گزارش ذوق از یک پدیده عینی» نیست). شاید طی چند روز گذشته ماجرای کتاب‌های درسی ادبیات را شنیده‌اید که نام فلان نویسنده یا شاعر را قلم گرفته‌اند و بهمین شعر یا داستان را حذف کرده‌اند و... یکی از مسئولان این امر در مصاحبه‌ای گفته است: «کتاب‌های درسی جای معرفی اندیشه افراد و سهم‌خواهی فرد نیست. در این انتخاب، اصل بر تطبیق متون نشر و نظم با موضوع و اهداف برنامه درسی ادبیات، رعایت سیر زمانی از گذشته تا به امروز و پرهیز از متون دارای اندیشه‌های جهت‌دار بوده است.»

واقعیت این است که حذف‌ها به فراموشی صاحب اثر نمی‌انجامد، بلکه ما را از خوانش و درک درست بازمی‌دارد. نتیجه چنین کاری می‌شود پرورش مردمانی که به‌موقع، آشنایی درستی با تاریخ و فرهنگ خودشان حاصل نکرده‌اند و این هولناک است! شاه‌عباس اول که دوران فرمان‌روایی اش دوران اوج سلسله صفوی بود، برای آنکه هیچ خدش‌های به اقتدارش وارد نشود، هر کسی را که سرکشی می‌کرد یا حتی ممکن بود خیال شورش در سر بپروراند از دم تیغ گذراند و بدین ترتیب سال‌ها مقتدرانه حکومت کرد، اما همان سرکوب‌ها مقدمه تضعیف و سرنگونی دودمان او را فراهم آورد و به وقایعی انجامید که همه کمابیش از آن باخبرند. عده‌ای کاسه داغ‌تر از اش که امروز عهده‌دار «آموزش» و «پرورش» فرزندان این سرزمین‌اند و چنین می‌کنند، نمی‌دانند که دارند شاخه‌ای را که خود بر آن نشسته‌اند می‌برند و تیشه به ریشه خویش می‌زنند. آن‌ها که قرار است در آینده عهده‌دار امور این کشور شوند باید تصور جامعی از فرهنگ ما داشته باشند، باید هم خوب آن را دیده و شنیده و خوانده باشند و هم بد آن را، و گرنه شاه‌سلطان حسین‌وار در محدوده‌های کوچک اسیر خواهند شد و ایرانی ویرانه را برای آیندگان خود باقی خواهند گذاشت.

بایستم بشنویم،
دلمو ببری
کی خورشید؟
مهور از چم
تراهه و آهنگش
از کله؟
مهور از چم و مهوریار
مس‌و‌مالش پیغمه
شاد و عاشقانه،
خال خوب کن،
دلمو ببری کنی
بناش!

فجیع و خشن

درباره ۲ ویدئوی تکان دهنده که نشان می‌دهد خشونت به تفریح برخی از ما تبدیل شده است

ایمان فروزان‌نیا

دیروز ۲ ویدئوی دلهره‌آور و ناراحت‌کننده در فضای مجازی داغ شد؛ یکی از آرژانتین و دیگری از فلسطین اشغالی. از بُعد مکانی باهم فاصله زیادی داشتند، ولی در محتوا بسیار به یکدیگر شبیه بودند، در هر ۲ ویدئو خشونت به ابزاری برای تفریح و سرگرمی بدل شده بود. ویدئوی اول حکایت شلیک چند سرباز رژیم صهیونیستی به جوانی فلسطینی است. آن‌ها این جوان را در تونلی به دام انداخته‌اند و او را مجبور به فرار و دویدن می‌کنند و وقتی چند متر دور می‌شود، با مسلسل به او شلیک می‌کنند و جوان نقش بر زمین می‌شود و صدای ناله‌اش در تونل می‌پیچد. رسانه‌ها پس از پیگیری ماجرا، انگیزه سربازان را تفریح اعلام کرده‌اند.

ویدئوی دوم از یک کلاس درس در آرژانتین در فضای مجازی پخش شده است. جایی که یک دانش‌آموز پشت معلم خود ایستاده است و سلاحی را به سمت سر معلم نشانه می‌رود. معلم از همه‌جایی خبر مشغول نوشتن روی تخته سیاه است و دیگر دانش‌آموزان هم پشت سرش شکلک درمی‌آورند.

گفته می‌شود این حادثه چندماه قبل در بوینس آیرس آرژانتین رخ داده است و آن دانش‌آموز هم تا سال ۲۰۲۰ از تحصیل محروم شده است، ولی پخش آن ویدئو در فضای مجازی، والدین و معلمان زیادی را نگران و ناراحت کرده است.

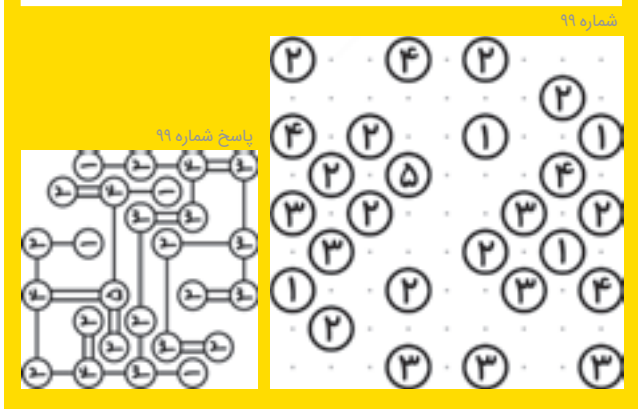
از کی خشونت تفریح ما شد؟ بیایید کمی درباره این ویدئوها فکر کنیم. البته اجازه بدهید بررسی افرادی را که در این ویدئوها برای تفریح دست به خشونت می‌زنند، کنار بگذاریم. آن‌ها قطعاً نیازمند عادی‌شدن خشونت می‌شوند، آن را هیچ آدم سالمی برای خنده و تفریح به دیگران شلیک نمی‌کند، به سمت معلمش سلاح نمی‌گیرد یا در مواقع عملش گوش حیوانات را نمی‌برد، سگ‌ها را زنده زنده نمی‌سوزاند و... این آدم‌ها را نمی‌شود با چندخط مقاله به خودشان آورد، اساساً هم موضوع بحث ما نیستند؛ موضوع بحث ما، خودمان را به سمت سر معلم نشانه می‌رود. معلم را به داغ‌ترین ویدئوهای دنیا تبدیل کرده‌ایم.

تماشای خشونت در گذشته جزو

تفریح‌های پرطرف‌دار مردم بوده است، شاهدش هم کولوسئوم بزرگ شهر رم است. جایی که بیش از ۵۰ هزار نفر به تماشای جنگ و کشتار گلادیاتورها می‌نشستند. ولی مگر ما از آن زمان‌ها عبور نکرده‌ایم؟ پس هزاران سال تلاش برای ارتقای فرهنگ و اخلاق چه نتیجه‌ای داشته است؟ مگر نه اینکه انسان پیشرفته امروزی به این می‌بالد که ورزشگاه‌های فوتبال جای کولوسئوم‌ها را گرفته است؟ پس این همه لایک زیر تصاویر و ویدئوهای خشونت‌آمیز چیست؟ این لایک‌ها آرام‌آرام باعث عادی‌شدن خشونت می‌شوند، آن را ترویج می‌دهند و ثبت و فیلم گرفتن از آن را یک کار معمولی جلوه می‌دهند. دانش‌آموز آرژانتینی که به سمت معلمش سلاح گرفت از مدرسه اخراج شد، ولی هیچ‌کس به کسی که فیلم گرفته بود، خرده نگرفت که چرا بلند نشدی جلو آن‌ها را بگیری؟ چرا فریاد نزدی «دست از این جنون بردارید» را نداشتیم، من و شمایی که این ویدئوها شاید اصلاً در این ماجرا دیده نشده‌است. لایک‌های ما خیلی چیزها را عادی جلوه داده است.

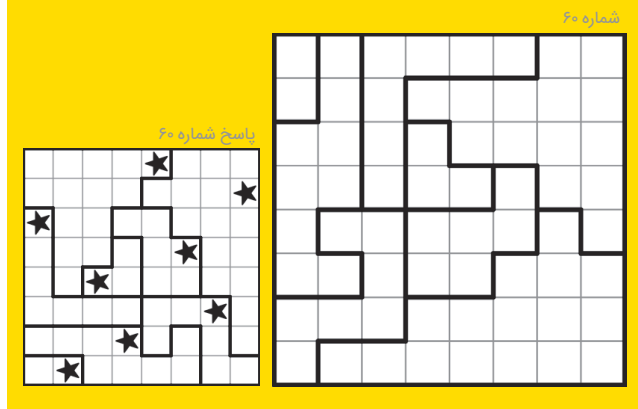
پل سازی

قوانین بازی: ۱. باید برای هر جزیره (دایره) به تعداد عددی که وسط آن نوشته شده است، پل (خطی که جزیره را به یکی از جزایر اطراف وصل می‌کند) بسازید. ۲. تنها می‌توانید از خطوط راست عمودی یا افقی استفاده کنید و نمی‌توانید خطوط اریب یا ال بکشید. ۳. بین ۲ جزیره بیش از ۲ پل نمی‌شود ساخت. ۴. پل‌ها نباید همدیگر را قطع کنند ولی در انتها همه جزیره‌ها باید به هم راه داشته باشند.

ستاره‌یاب

بازی ستاره‌یاب یکی از منطقی جذاب و پرطرفدار است که برای اولین بار در مسابقات جهانی بازی‌های منطقی در سال ۲۰۰۳ از آن رونمایی و استقبال شد. **قوانین بازی:** ۱. هر جدول به ۸ منطقه تقسیم شده است که با خطوط پررنگ متمایز شده‌اند. ۲. باید در هر منطقه حتماً یک ستاره قرار بدهید. ۳. در هر ردیف، ستون و منطقه نمی‌توان بیش از یک ستاره قرار داد. ۴. ستاره‌ها نباید چسبیده به هم قرار بگیرند (حتی مورب).

عکس تو عکس

غرش ازدها در فرانسه

خیابان‌های شهر کاله فرانسه این روزها میهمانی ناخوانده و ترسناک دارد؛ یک ازدهای غول بیکر روباتی که از دهانش آتش بیرون می‌آید و از استیل و چوب ساخته شده است. این شهر به مدت ۳ روز میزبان نمایش خیابانی روبات‌های غول بیکر ۱۰ متری است. پس از این نمایش روبات‌ها برای تماشای گردشگران در نقطه‌ای از شهر مستقر خواهند شد.

به کجا چنین پراز بار

تابه حال تصاویر زیادی از بردن بارهای بزرگ با خودروهای سواری کوچک دیده بودیم، ولی این تصویر که این روزها در شبکه‌های مجازی دست به دست می‌شود، واقعاً نوبر است. کاربران فضای مجازی پرسیده بودند که چرا پلیس با چنین خودروهای خطر آفرینی برخورد جدی نمی‌کند.

مظلومیت‌حلیمه

در روزهای گذشته تصویر «حلیمه»، نوزاد نه‌ماهه‌ای در شبکه‌های اجتماعی به سرعت دست به دست شد که در حملات ائتلاف سعودی به منطقه‌ای در استان صعده یمن، مادرش را از دست داده و خودش نیز زخمی شده است. حالا او به‌نماد جدید قربانیان حملات سعودی تبدیل شده است. در جدیدترین گزارش‌ها اعلام شده است که آمار تلفات جنگ یمن از سال ۲۰۱۵ تاکنون به ۱۰۰ هزار نفر رسیده است.

این مرد همیشه نه‌ساله است!

خیلی‌ها آرزو دارند چهره‌شان دیر پیر شود و همیشه جوان بمانند، اما بعید می‌دانم «زو شنگای» چنین آرزویی داشته باشند. چهره این مرد سی و چهار ساله چینی از نه‌سالگی به بعد پیر نشده است و او ۲۳ سال است که با قیافه و اندازه نه‌سالگی اش به زندگی ادامه می‌دهد، یعنی رشدش در نه‌سالگی متوقف شده است. زو وقت بسازی در کودکی از ناحیه سر ضربه خورده و همین ضربه به غده هیپوفیز او آسیب رسانده و رشدش در همان سن متوقف شده است. حالا زو یک فرد سی و چهار ساله است که در بدن یک پسر نوجوان نه‌ساله گیر افتاده است، که نه تنها نمی‌تواند ازدواج کند، بلکه برای کار کردن هم با مشکلات مختلفی روبه‌رو شده است.

فقط قرمزته

علاقه و وسواس گونه یک زن شصت‌وهفت‌ساله اهل بوستنی به رنگ قرمز، برای او شهرت جهانی به همراه آورده است. زوریکا ربرنیک یک معلم بازنشسته است که همه وسایل زندگی اش قرمز رنگ است، از خانه و دیوارهایش بگیر تا لباس، رنگ موهایش، رختخواب و حتی لیوانی که در آن قهوه می‌نوشد. این زن حتی در مراسم تشییع جنازه لباس قرمز می‌پوشد و برخلاف دیگران سیاه نمی‌پوشد. زوریکا می‌گوید تنها مشکل من، این است که وقتی لباس جدیدی می‌پوشم، همسر نمی‌تواند به تفاوت آن با لباس قبلی پی ببرد و می‌گوید همه چیز یکسان است. او حتی سنگ قبرهایی قرمز برای خود و همسرش سفارش داده است تا بعد از مرگ هم همچنان قرمز بماند.

جدول شرح در متن امروز را در صفحه ۱۲ دنبال کنید

میزبان خاطرات خوب شما

رستوران بابا غوربان

بهاره خاتون - جوجه و کوبیده نیم متری

بلاوار موسوی قوچانی، نبش موسوی قوچانی ۳۷

تلفن سفارشات: ۳۷۵۷۶۸۰۹ | مدیریت: ۰۹۱۵۰۰۹۳۵۵۱

ساعت کاری: صبح ۱۱ الی ۱۶ | بعد از ظهر ۱۹ الی ۱ نیمه شب

www.babaghorban.com